TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta......$8.50 Kuusi kuukautta......$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year............$5.50 Three Months........$1.60
Six Months..........$3.00 One Month............60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 55c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

No. 155

Tiistaina, Heinäkuun 5 p.—Tuesday, July 5th.

1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

SE RUOTSIN "VALTIOPETOSJUTTU"

Itse viranomaisetkin havaitsevat huidelleensa tyhjään ilmaan

Itse viranomaisetkin havaitsevat huidelleensa tyhjään ilmaan.

(Toverin erikoisuutinen)

Tukholmassa ja muualla Ruotsissa villiseväin suomalaisten valkoisten heittiöainesten alotteesta vireille pantu "valtiopetosjuttu" askartelee täällä kaikkien aivoissa. Porvarilehdet syyttävät suoraan Helsingistä saapuneiden ohjeiden mukaan valesyytöksiä ja lokaa Ruotsissa "turvapaikan" saaneiden suomalaisten pakolaisten päänmenoiksi. Ei karteta karkeintakaan valhetta ja katalimpiakaan ilmiantoja, jotta maan hallitus saataisiin ryhtymään kostotoimiin näitä vastaan, s.t.s. sulkemaan nämä vankiloihin ja karkottamaan maasta siitä huolimatta, että vielä aivan äskettäin pakolaisten kanssa kosketuksiin tulleet viranomaiset selittävät näiden ylipäänsä käyttäytyvän täysin moitteettomasti. Mutta kaikesta porvarilehtien ulvonnasta huolimatta kutistuu koko "valtiopetosjuttu" kutistumistaan, kunnes viranomaisten jo on täytynyt huomauttaa ilmiantolehdille, että nämä ovat liiaksi levitelleet leukojansa. Tervetullutta valoa tarjoo tälle suurpiirteiselle huijausjutulle Politikenin viime tiistain numerossa julkaistu juurtajaksainen artikkeli asiasta, mistä kirjotuksesta sen takia lainaamme tähän tärkeimmät kohdat:

Suurella metelillä ja pauhulla on poliisi vihdoinkin omaksunut taktiikan, jota se tulee käyttämään äsken muodostettua kommunistista puoluetta vastaan tässä maassa. Kun se tietää, että kommunismi ja kommunistiset puolueet ovat etukädessä kansainvälisiä, alkaa se keriä vyyhtiä siitä päästä. Ja koska kapitalismi, ainakin taistelussaan kommunismia vastaan, on kansainvälinen, samoin kuin riistoluonteeltaankin, niin teki poliisi ensi hyökkäyksensä juuri tältä näkökulmalta.

Sitten vuoden 1918 on täällä elänyt joukko suomalaisia pakolaisia Ruotsissa sovellutettavan asyylioikeuden turvin. Tosin on tätä oikeutta tovereihimme nähden usein sovellutettu niin ja näin, mutta useista laittomista karkotuksista huolimatta on se asyylioikeus, mitä Ruotsin työväenliike on pakottanut viranomaiset noudattamaan, kuitenkin ollut liian epämieluttävä meidän kapitalisteillemme, minkä vuoksi heidän sanomalehdistönsä on ryhtynyt täyttä kurkkua haukkumaan kaikkia maassa olevia suomalaisia pakolaisia. Kaikki tämä käy erinomaisesti yhteen poliisien tekemän suunnitelman kanssa.

Ensin hyökkäys kaikkia suomalaisia punaisia pakolaisia vastaan tässä maassa, sitten heidän punaisten kieliheimolaistensa kautta, joilla on kansalaisoikeus Norrlannissa, hyökkäys kommunistista liikettä vastaan tässä maan osassa, missä se on jo kasvanut varsin lujaksi. J.n.e.

Valkosuomalaisten vakoojain ja provokaattorien kautta, jotka ovat onnistuneet lähentelemään meidän suomalaisia tovereitamme, sai poliisi sitten hyvät jäljet jonka se luuli tuottavan mainion saaliin. Näiden provokaattoriainesten avulla keitettiin aluksi "valtiopetosjuttu", mutta kun nuotta oli vedetty, osottautui saalis varsin laihaksi, vaikkakin porvarilehdistö mobiliseerattiin kiihottamaan enemmän ja paremmin kuin moniin herran aikoihin. — Yhtäkkiä tulivat Ruotsin viranomaiset ja valkosuomalaiset poliisit mitä parhaimmiksi ystäviksi, aivan kuin ei mitään Ahvenanmaan kysymystä olisi milloinkaan ollut esillä. Ahvenanmaan sijasta loihdittiin nyt esiin bolshevismin kummitus, ja tällöin käytiin toverillisesti käsi kädessä ja valehdeltiin roimasti valkosuomalaisten "punaisista pahantekijöistä" tekemäin ilmiantojen perusteella, kuinka nämä uhkaavat Ruotsin valtakunnan turvallisuutta.

Hyökkäys ruotsalaisia kommunisteja vastaan alotettiin Niemen vangitsemisella. Vaikka ei häntä voitu syyttää mistään rikoksesta, selitettiin hänet vangituksi ja hänen perheensä jätettiin oman onnensa nojaan. Ainoa mihin voitiin vedota, oli varotus eräälle henkilölle, jonka hän arveli olevan jossakin vaarassa. Jos Niemi nyt todellakin on tämän kirjeen kirjottaja, niin osottaa se vain, että hän on avulias luonne, eikä sitä suinkaan voitaisi käyttää vangitsemisverukkeena, ellei Niemi olisi kommunisti! Nyt on tämä oletettu kirje riittävä, jotta poliisit voivat sulkea hänet telkien taakse ja puettaa hänet vangin vaatteisiin sekä kohdella häntä kuin rikollista. — Ruotsin poliisi antaa täten Ruotsin proletariaatille hyvää opetusta luokkataistelussa. Toivomme sydämestämme, että työläiset painavat tämän mieleensä.

Sitten tulemme me niihin toisiin, jotka ovat jo riittävän kauan olleet vangittuina. Tiedonanto, jonka poliisi-intendentti Hallgren julkaisi, oli jokseenkin laiha valtiopetosjutun rustaamiseksi ja jonkun ajan perästä **sai hän itse luvan selittää, että porvarilehdet olivat "jonkun verran" liiotelleet.** Mutta hän hyökkäsi urheasti, iski oikealle ja vasemmalle, ja kun Politiken huomautti, että hän oli jälleen vangituttanut pari suomalaista toveria (jotka nyttemmin ovat päätetyt ilman muuta karkottaa maasta) tuli hän hermostuneeksi ja antoi porvarilehtien selittää tämän asian siten, että hän vasta Politikenin kirjotuksen johdosta oli saanut päähänsä koettaa sekottaa nämä virittämäänsä 'valtiopetosjuttuun'. Eh-hei, herra Hallgren, me emme anna mokomien moukanjuttujen estää meitä seuraamasta lähemmin teidän hommianne!

✣

Lehti selostaa sitten, kuinka tov. Aron sairas vaimo sai pidätettynäoloaikansa viettää yhdessä prostitueerattujen, humalaisten, ehkäpä sukupuolitautien saastuttamain naisten kanssa yhdessä ja samoja, likaisia pyyhinliinoja ja makuuvaatteita käyttäen. "Ja tämän syyttömän, sairaan työläisnaisen sulkee Ruotsin poliisi asiattomasti moneksi vuorokaudeksi telkien taaksen ja kohtelee häntä raa'alla tavalla, samaan aikaan kun hänen pikku tyttönsä heräilee öisin kauhulla kotona äitiään huudellen! **Siten kohdellaan kunniallista työläistä demokraattisessa Ruotsissa!**

Tyytyvätkö ruotsalaiset työläiset todellakin siihen, että heidän tovereitaan kohdellaan tällä tavalla? Voivatko he rauhassa seurata kuinka suomalaiset pyövelinuuskijat kiihottavat viranomaisia vallankumouksellisia suomalaisia tovereita vastaan, joita ajetaan maasta maahan ja joita porvarilliset poliisit alituisesti ahdistelevat? Ainoa "rikoshan", mistä heitä voidaan syyttää, on se, että ovat taistelleet niiden raakalaisten väkivaltahallintaa vastaan, jotka nyt käyttelevät valtaa Suomessa, sitten kun noin 20,000 työläistä on teurastettu juuri niiden samanlaisten toimesta, jotka nyt provoseeraavat Ruotsin viranomaisia suomalaisten pakolaisten kimppuun täällä, mitkä ovat täyttäneet vain ehdottoman velvollisuutensa koettaessaan vapauttaa Suomen työtätekevän kansan tuosta sortavasta roistoväestä.

Ei mitkään keksityt "valtiopetossalajuonet" muka Ruotsin turvallisuutta vastaan saa samentaa meidän ruotsalaisten työläistemme arvostelukykyä tässä asiassa. Ruotsi ei meidän aikanamme ole mikään turvallinen maa; sitä osottavat juuri nämäkin työläisten vangitsemiset. Turvalliseksi tulee Ruotsi vasta sitten kun työläiset itse ottavat vallan käsiinsä tässä maassa ja työntävät syrjään sellaiset laitokset kuin mitkä nyt joka päivä harjottavat väkivaltaa työläisiä ja heidän alkeellisimpiakin oikeuksiaan vastaan."

ENGLANNIN HIILILAKON SOPIMINEN

LONTOO, heinäk. 4 p. — Uuden sopimuksen mukaan Englannin hiilikaivostyöläiset tulevat saamaan palkkaa 20 prosenttia enemmän kuin he saivat ennen sotaa ja sen lisäksi osan kaivoksien tuottamasta liikevoitosta, jonka osuuden suuruuden määrittelevät vasta muodostettavat alueneuvostot ja kansallinen neuvosto. Lakon lopullinen sopiminen riippuu itsestään kaivostyöläisistä.

SANANVAPAUDEN SORTO SUOMESSA

(Kaapelitieto Työmiehen Tukholman kirjeenvaihtajatla.)

TUKHOLMA, heinäk. 1 p. — Kansanedustaja Ville Vainio on tuomittu kuudeksi kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja angittu jo ennen oikeudenkäyntiä vappuna pitämänsä puheen johdosta.

Yhä lisää puolueita liittyy Kolmanteen Kansainväliseen

SANTIAGO, heinäk. 1 p. — Chilen sosialistipuolue on tehnyt äskeisessä konventsionissaan yksimielisen päätöksen 21 "pointin" hyväksymisestä. Puolue on samalla lähettänyt edustajat Moskovassa paraikaa koolla olevaan Kolmannen kansainvälisen konventsioniin.

BUENOS, Aires, heinäk. 1 p. — Argentinan sosialistipuolue on tehnyt yleisäänestyksellä päätöksen Kolmanteen Kansainväliseen liittymisestä. Montevideosta, Uruguaysta myöskin tiedotetaan, että Uruguayn sosialistipuolue on hyväksynyt Kolmannen Kansainvälisen 21 pointia 1,200 äänellä sataa vastaan. — Vanhoilliset ovat jääneet syrjään puolueesta.

Ylä-Sleesian retteloitä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 5, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, heinäk. 4 p. — Oppeinista lennätetään "Daily Maillille": Puolalaisten poistuttua Beuthenista, Ylä-Sleesiassa, tänään pataljoona ranskalaisia sotilaita marssi sinne. kaupungin saksalaisten asukasten pannessa toimeen heihin kohdistetun vihamielisen mielenosotuksen. Myöhemmin muuan siviilihenkilö ampui kuoliaaksi ranskalaisen majurin Montaliereksen. Kansanjoukon sanotaan suojanneen ampujaa, joka pääsi pakenemaan.

Howat taaskin havaittu syylliseksi

COLUMBUS, Kansas, heinäk. 2 p. —Eilen Cherokee kauntin oikeudessa syytösjuttu Kansasin mainarien union presidentti Alexander Howatia ja varapresidentti August Dorchya vastaan. Miehet havaittiin syyllisiksi rikokseen, kun vastoin Kansasin teollisuusoikeuslakia olivat määränneet lakon.

Tämä on ensimäinen tuomio, mikä Howatille langetettiin valamiehistön kautta. Vaikka hänet on tuomittu samanlaisista rikoksista ennenkin ja useinkin, ei oikeudessa ennen ole ollut valameihistöä.

Tuomari Ross ilmotti, että hän tulee julistamaan tuomion syylliseksi havaituille heinäkuun 8 päivänä. Howatin ja Dorchyn lakimiehet sanoivat tulevansa vaatimaan uuden oikeuskäynnin sillä perusteella, että tuomari meni ylitse valtuuksiensa määräyksissään valamiehistölle.

Australaalian raatajien taistelu tuloksia tuottavaa

SYDNEY, Australia, heinäk. (F. P.) — Australian työväenjärjestöjen aktiivisen vastustuksen takia parlamentissa ei voitu ajaa lävitse ehdotusta laiksi, jolla aiottiin Australian kansalta riistää oikeus päättää siitä, haluaako se vai ei ottaa osaa ulkomaisiin sotiin. Myöskin ovat ne saattaneet tyhjiin raukeamaan parlamentin yritykset riistää niiltä oikeus lopullisesti päättää, otetaanko asevelvollisuus käytäntöön vai ei. Työläisten jyrkän ja yksimielisen vastustuksen vuoksi Australian hallitus peruutti nuo lakiehdotukset, jotka se jo oli esittänyt parlamentille.

Australian Työväenpuolue on toiselta puolen hyväksynyt päätöslauselman, jossa se uhkaa kaikin keinoin vastustaa kaikkia yrityksiä Australian sotilaiden käyttämiseksi ulkomaisissa sodissa.

RAUHA LÄHENEE YHÄTI

WASHINGTON, D. C., heinäk. 1 p. — On luultavaa että presidentin allekirjotettavaksi ehtii huomenna rauhanjulistusta koskeva päätöslauselma, joka jo eilen uudessa muodossaan hyväksyttiin kongressin alahuoneessa. Senaatin johtavat republikaanit ovat luvanneet että esitys sieläkin hyväksytään viipymättä.

AUSTRAALIAN PUOLUE LAAJENEE.

SYDNEY (F. P.) — Äskettäin pidetyssä Australian kommunistien konventsionissa yhtyivät eräinäiset kommunistiset ryhmät yhteen. Uudelle yhdistyneelle puolueelle valittiin uusi toimeenpaneva komitea. Uuden toimeenpanevan komitean huoleksi jätettiin puolueen manifestin, ohjelman ja peruslain tarkistelu ja lisääminen. W. Earsmann valittiin uudelleen puolueen sihteeriksi.

Australian kommunistisella puolueella on nyt kolme pientä sanomalehteä — kuukausilehti "Proletaari" (Proletarian) Melbournessa, kaksi kertaa kuussa ilmestyvä "Tietoisuus ja Yhtenäisyys" (Knowledge and Unity) Brisbanessa ja viikkolehti "Kommunisti" (Communist) Sydneyssä. Puolue ilmottaa jäsenmääränsä yhtenään lisääntyvän.

SOPIMUS VOIMASSA AUTOMAATTISESTI VUODEN ETEENPÄIN

LONTOO, heinäk. 5 p. — Suur-Britannian hallitus on ilmottanut Japanin hallitukselle, että Englannin ylikanslerin loordi Birkenheadin antaman päätöksen mukaisesti Suur-Britannian ja Japanin välinen sopimus tulee olemaan vielä voimassa automaattisesti vuoden eteenpäin. Tällainen olisi asianlaita siinäkin tapauksessa, mikäli täällä on saatu tietää, vaikka jompi kumpi sopimuspuoli sanoisi sopimuksen irti heinäkuun 15 päivänä, jolloin se päättyy.

KIINAN JA SAKSAN VÄLINEN RAUHA VAHVISTETTU

PARIISI, heinäk. 5 p. — Kiinan ja Saksan välisen rauhansopimuksen vahvistuspaperit vaihdettiin asianomaisten maiden välillä heinäk. 1 päivänä, mikäli tänne tulleet tiedot kertovat.

Friscon kapitalistit kokoovat jälleen "verirahastoa"

SAN FRANCISCO, Calif., heinäk. 2 p. — Täkäläisen urakoitsijain liiton sihteeri W. H. George vahvisti huhut, jotka ovat kertoneet että täkäläiset pankkiirit, kamasaksat, kauppiaat, tehtailijat ja muut erään "kansalaiskomitean jäsenet ovat paraikaa työssä kootakseen 3,000,000 dollarin rahaston vakiinnuttaakseen "avoimen työpajan" tänne. Hänen ilmotuksensa mukaan on jo 800,000 dollaria koossa, vaikka keräys ei ole vasta kuin alulla.

Tämä samainen "kansalaiskomitea" on alkanut muihin toimenpiteisiin "jalon amerikalaisen asiansa" edesauttamiseksi. Se on nimittäin tuottanut muualta tuhatkunta lakonrikkuria tänne vaikka kaupunki on entestään tulvillaan työttömiä.

Kerran ennenkin kokosivat Friscon "paremmat ihmiset" tällaisen "verirahaston" murskatakseen työväenjärjestöt. Sillä kertaa oli rahasto vain 1,000,000 dollaria — ja seurauksena siitä Mooney ja Billings viruvat vieläkin vankilassa, puhumattakaan kymmenistä muista, jotka ovat joutuneet kärsimään mitä häikäilemättömintä luokkasortoa samaisen rahaston kautta.

Porvarit ovat niin ahneutensa ja valtansa sokaisemia, että ne eivät enää näe rajaa, minkä yli heidän ei pitäisi mennä, jos aikovat ijankaiken kyetä pitämään työväestön orjinaan. Ennemmin tai myöhemmin jännittävät ne jousen niin kireälle, että se katkeaa. — Sitä hetkeä varten valmistautukaamme.

KUINKA MUSTAT VALTASIVAT VLADIVOSTOKIN

TALLINNA, heinäk. — Neuvostohallituksen Virossa oleva edustajisto on antanut seuraavia tietoja Vladivostokissa tapahtuneesta vallankaappauksesta:

Toukokuun 26 p:n aamusta seuraavan päivän iltaan Vladivostokin kaduilla käytiin taistelua Kaukaisen Idän tasavallan miliisijoukkojen ja japanilaisten kannattaman Kappelin osastojen välillä. Toukok. 25 päivän aamulla ryhmä asestettuja kapinallisia hyökkäsi vartio-osaston kimppuun, joka saattoi vangittuja salaliittolaisia. Japanilaiset riisuivat aseista vartioston. Senjälkeen kapinalliset valtasivat kaikki valtion laitokset, myöskin meriesikunnan. Toukok. 26 p:nä astui maihin Kappelin joukko-osasto ja samaan aikaan japanilaiset joukot alkoivat riisua aseista miliisejä. Eräs ryhmä Kappelin puoluelaisia hyökkäsi kansankokouksen kansliaan ja vangitsi siellä puhemiehistön, jolloin kansansuojeluskunnan päällikkö sai surmansa. Samana päivänä jatkuneessa molemminpuolisessa ammunnassa surmattiin Vladivostokin kaupungin pormestari Kosjmin. Toukok. 27 p:nä kappelilaiset yrittivät päästää maihin uuden joukko-osastonsa, mutta matruusit pakottivat sen kuitenkin peräytymään. Toukok. 28 p:nä laivarakennustehtaiden työläiset ryhtyivät hyökkäykseen ja tunkivat Kappelin joukot pois muutamista kaupunginosista. Samaan aikaan ilmestyi äkkiä japanilaisia sotilasosastoja ja ryhtyivät riisumaan aseista työläisiä, vangiten samalla kaupungin miliisipäällikön.

LONTOO, heinäk. 2 p. — Tänne tänään tulleet tiedot kertovat, että yhdysvaltalainen höyrylaiva "Mopang" on torstaina törmännyt Mustalla merellä miinaan ja uponnut. Ihmishenkiä ei, mikäli tänne tiedotetaan, laivan upotessa menetetty.

12) Pommeja ......

Romutavarana myydään 287 puulaivaa

WASHINGTON, D. C., heinäk 1 p. — Hallituksen kauppalaivastokomitea on päättänyt myydä korkeimman tarjoovalle 287 komitean hallussa olevaa ja sodan aikana rakennettua puulaivaa. Tämän ilmotuksen teki komitean puheenjohtaja Lasker ja lisäsi että tarjouskirjelmät tullaan avaamaan heinäk. 30 päivänä. Suurin osa näistä laivoista on jo kauan maannut hylkynä Newport Newsin satamassa, W. Virginiassa.

Terästyöläisten palkkoja taaskin lasketaan

HARRISBURG, Pa., heinäk. 1 p. —Bethlehem Steel yhtiö ilmotti tänään, että sen työläisten palkat tullaan alentamaan 15 prosentilla heinäkuun 16 päivänä. Tämä merkitsee sitä, että tuntipalkka alenee 32 sentistä 27 senttiin.

Konttorityöläisten palkkoja lasketaan saman ilmotuksen mukaan 10 prosenttia elokuun 1 päivänä.

KREIKKALAISET POMMITTANEET KARAMURSALIA

PARIISI, heinäk. 5 p. — Konstantinopolista tänne tänään tulleet tiedot kertovat, että kreikkalaiset sotalaivat ovat pommittaneet Karamursalin kaupunkia, joka on Ismidin lahden eteläisellä rannalla, noin 55 mailia kaakkoiseen Konstantinopolista.

LAHTARIT VALISTAMASSA UNKARIN KANSAA

NEW YORK, heinäk. — Eräs amerikalainen sanomalehtimies, joka viimeaikoina on käynyt Unkarissa kirjottaa "N. Y. Volkszeitungissa" seuraavaa:

"Poliittiset ja taloudelliset olot nykyisessä Unkarissa ovat ehkä valitettavimpia sivistykselliseltä kannalta. Unkarin opettajakunnan parhaat ainekset ovat poissa kouluista, suljetut vankiloihin ja murhattu.

Alkakaamme Keskenmetsin oikeustieteitten yliopiston professorista tri Desider Budaysta. Hän oli ensimäinen tunnettu murhaterrorin uhri opettajain ja tiedemiesten joukossa. Hänet murhasivat raa'asti kiduttamalla Hejas-roistot kuulussa Orgovan metsässä. Toinen järjestyksessä oli Bela Somogyn, sosialistisen opettajayhdistyksen puheenjohtaja ja Budapestissa ilmestyneen mainitun yhdistyksen äänenkannattajan "Kansan äänen" toimittaja. Edelleen ovat kansallisarmeijan upseerit ampuneet ja viskanneet Tonavaan opettaja Sigismund Nomesin ja Ladislas Velinskyn (elävänä haudattu) Szekesfehervarissa. Lövin ja Krausin Markaissa. Kemenyn Janoskazassa. Csaparin Deveeiserissä, professorit Varyn ja Csakzikin Kisvardassa ovat verioikeudet murhanneet laittomasti, joiden lisäksi vielä 40 opettajaa, joiden nimet eivät tällä kertaa ole käytettävinämme, mutta jotka osaksi ovat julkaistuina englantilaisen parlamenttilähetystön raportissa, osaksi muissa asiapapereissa. Vankiloissa viruvien opettajien ja professorien luku nousee yli sadan. Entinen opettajajärjestön johtaja tri Ozobel, tri Varjus, tri Faber, Migray, teologian professori Zovanyi, Gisela, Berzeviczy. Kar Tuba, tri Ivanyi Csajaghy, tri Garger ja Kovacs ovat kärsimässä pitkää kuritushuonerangaistustaan. Pidätettyjen opettajien lukumäärä nousee yli tuhannen.

Ei Unkarissa ennenkään ollut opettajavoimia ylenmäärin. On helppo kuvitella minkälaista on kulttuurielämä maassa, missä paras opettaja-aines on telkien takana, tai tehty mykäksi ijäksi."

Tällaisia todistuskappaleita, ellei juuri niin verisiä, niin kuitenkin yhtä luonteenomaisia on joka päivä Unkarin sanomalehdistössä. Eräs kirjastomies esim. valittelee, että Budapestin kunnankirjaston kristilliskansallinen johtokunta myy kirjaston arvokkaimman aarteen sosiologisen kokoelman, joka alallaan on kait maailman paras ja rikkain — myy sentakia, että nuo kirjat ovat marxilaisten sosiologien teoksi. Budapestin viranomaiset ovat niinikään takavarikoineet ja polttaneet kaikki yhteiskunnalliset teokset, mitä yksityiskirjastoissa on löytynyt, eikä vain Marxin ja Leninin kirjottamia, vaan nekin joiden tekijänä on ollut joku Kautsky tahi Bernstein. Mutta sehän on vanha juttu. Uusia kirjoja saa julkaista vain viranomaisten suostumuksella.

Unkari...... kristilliskansallisen Molokin pirullinen kuva, joka puolitoista vuotta on hekumoinut kyynelehtivillä vaimoilla, nälkiintyneillä lapsilla ja ajatuksien poltolla. Mutta näyttää siltä, ettei sen maha enää kauan pysy kunnossa.

RAUHANPÄÄTÖS ALLEKIRJOITETTU

RARITAN, N. J., heinäk. 3 p. — Presidentti Harding eilen allekirjotti täällä kongressin hyväksymän päätöslauselman, jossa julistetaan sota Yhdysvaltain sekä Saksan ja Itävalta-Unkarin välillä päättyneeksi. Allekirjottaminen tapahtui senaattori J. S. Frelinghuysenin asunnossa, missä presidentti on vierailemassa.

SELLAISTA ON "OIKEUDENJAKO" PUOLASSA

VARSOVA, kesäk. (Vienin Rosta) — Oikeudessa on vapautettu syytöksestä kaikki ne puolalaiset, joiden syytettiin kohdelleen raakamaisella tavalla ja murhanneen puolalaisten vangeiksi ottamia Venäjän puna-armeijan sotilaita. Syytetyt esittivät puolustuksekseen sellaisen hävyttömän julkean väitöksen, että he eivät ole syyllisiä venäläisten vankien pahoinpitelyyn, sillä he eivät antaneet vangeille heitä piestessään enempää kuin kaksikymmentä viisi raipaniskua kerrallaan.

Osuustoiminnallista kansainvälistä ryhdytty muodostamaan

MOSKOVA, heinäk. (Vienin Rosta) — Neuvosto-Venäjän osuustoiminnallisten yhdistysten keskusneuvosto on osottanut seuraavan manifestin kaikkien maiden osuustoiminnallisille yhdistyksille:

Kaikkien maiden työläisillä on edessään ankara taistelu. Työläisten järjestämiseksi poliittisesti ja taloudellisesti on olemassa Kolmas kansainvälinen ja Punainen Ammatillinen kansainvälinen. Mutta osuustoiminnalliset yhdistykset eivät ole tehneet mitään tulevaisuudessa ratkaistua odottavien, probleemien selvittämiseksi. Sodan aikana osuustoiminnallisten yhdistysten johtajat olivat uskollisia kapitalistien palvelijoita ja kannattivat hallituksia mitä rikoksellisimmalla tavalla.

Sota on päättynyt, ja vanhat rikokselliset johtajat edelleen ovat osuustoiminnallisten liikkeiden johdossa, kiertämättömän taistelun yhä lähetessä. Jokseenkin kaikissa maissa on muodostettu osuustoiminnallisia yhdistyksiä, joiden jäsenet ovat vallankumouksellisen hengen läpitunkemia. On niinmuodoin välttämätöntä muodostaa näiden osuustoiminnallisten yhdistysten kansainvälinen liitto. Osuustoiminnallisten yhdistysten kansainvälinen toimisto järjestämistyöstä varten ryhtyy valmistaviin toimiin asian hyväksi ja kehottaa kaikkia osuustoiminnallisia yhdistyksiä, jotka seisovat luokkataistelun kannalla, ottamaan osaa tämän uuden taistelujärjestön muodostamiseen.

IDAHON IHMISRYÖSTÄJÄT KIINNI

TWIN FALLS, Ida., heinäk. 3 p. —Eilen, ilmottavat viranomaiset, pidätettiin ne kymmenen miestä, jotka toissa päivänä salaperäisesti ryöstivät ja veivät pois tunnetun sosialistipuhujan, Kate O'Haren. Nämä ihmisryöstäjät ovat viranomaisten tietojen mukaan pidätettyinä Montellossa, Nevadan puolella. Siellä Mrs. Kate O'Hare pääsi vapaaksi ryöstäjiensä kynsistä ja astui Ogdeniin, Utahiin, matkalla olevaan junaan.

On tietenkin itsestään selvää, että näitä radikaalisen puhujanaisen väkivallalla pois kuljettajia "puhevapauden" vaalijoita hiukan muodon vuoksi tullaan nuhtelemaan, mutta sittemmin palkitsemaan "yleisen mielipiteen" suosiolla ja salaseurojen kunnia-arvoilla, sillä estiväthän ne itsenäisyysjulistuksen päivänä kansanvaltaisessa Amerikassa naisen työläisille selostamasta työväestön itsenäisyyden asiaa.

"Painovapaus" Puolassa

VARSOVA, heinäk. (Vienin Rosta) — Aikakauslehden "Neuigkeiten im Inund Ausland" toimittaja on tuomittu vuodeksi linnaan siitä syystä, että hän julkaisi lehdessään Eugene V. Debsin kirjottaman artikkelin, joka oli käännetty englanninkielestä. Kantajien puolelta tuotiin oikeudessa esille, että tuossa artikkelissa sanottiin jotakin epäkunnioitettavaa nykyisestä Puolan hallituksesta. Silloin kun Debs kirjotti tuon kysymyksessä olevan artikkelin Puolan tasavaltaa ei ollut olemassakaan.

Jutun johdosta kirjottaessaan "Rabotnik Budovlany" huomauttaa, että vain muutamia päiviä sitten Puolan hallitus ilmotti Neuvosto-Venäjän edustajistolle, että Puolassa vallitsee täydellinen painovapaus.

KYSYY APUA NEUVOSTO-VENÄJÄLTÄ

Semjonoff yhä ärsyttää Neuvosto-Venäjää kuin paarma karhua

RIIGA, heinäk. 5 p. — Moskovasta tiedotetaan, että Siperian tasavallan hallitus on pyytänyt Venäjän neuvostohallitukselta apua taistelussa japanilaisia ja venäläisiä vastavallankumouksellisia rosvojoukkoja vastaan. Neuvostohallitus tulee lähettämään Siperian tasavallalle useita panssaroituja junia ja muita sotatarpeita.

Moskovasta tulleessa virallisessa, kaikille kommunisteille osotetussa, vetoomuksessa kehotetaan heitä antamaan apuaan taistelussa japanilaisia interventionisteja vastaan.

Venäjän edustaja Angorassa.

KONSTANTINOPOLI, heinäk. 5 p. — Angorasta tiedotetaan: Neuvosto-Venäjä ei tahdo vallata Konstantinopolia, vaan sen sijaan haluaa säilyttää rauhalliset suhteet Turkin ja kaikkien muiden maiden kanssa, sanoi Neuvosto-Venäjän uusi Turkin-edustaja Nathanaroff, esittäessään valtakirjansa Turkin natsionalistien hallituksen päälle, Mustafa Kemalpashalle. Keskustelu heidän välillään tapahtui mitä ystävällisimmässä äänilajissa. Natsionalistien hallitus on Turkissa ainoa hallitus, jonka neuvostohallitus tunnustaa.

TOKIO, heinäk. 5 p. — Eri palkoista tänne tulleista tiedoista käy selville, että poliittinen yhtenäisyys itä-Siperiassa on nyt kauempana kuin milloinkaan ennen, seurauksena antibolshevististen joukkojen johtajan kenraali Semjonoffin edesottamisista siellä. Itsepintaiset huhut kun ovat tienneet kertoa, että Semjonoff sai japanilaisilta avustusta paetessaan Vladivostokista sisämaahan, Vladivostokissa olevien japanilaisten joukkojen ylikomentaja on ilmottanut antaneensa kaikille japanilaisille upseereille määräyksen, että Semjonoffille ei saa antaa minkäänlaista avustusta. (Kukahan tuotakaan uskoisi! — Toim.)

Tshang-Tshunista, Mandshuriasta, tulleet tiedot kertovat kenraali Semjonoffin olevan Nikolskissa ja tekevän valmistuksia sotatoimia varten.

DEMPSEY VOITTANUT CARPENTIERIN NYRKKEILYKILPAILUSSA

JERSEY CITY, heinäk. 4 p. — Täällä lauantaina tapahtuneessa nyrkkitappelussa ranskalaisen Georges Carpentierin ja amerikalaisen mailman shampioonin Jack Dempseyn välillä, pääsi Dempsey voitolle neljännellä kierroksella, antamalla Carpentierille leukaan niin kovan iskun, että tämä kaatui suulleen permannolle ja makasi kanan aikaa kykenemättömänä enää jatkamaan taistelua. Carpentierin oikea käsi viottui melko pahoin taistelussa.

Katsojia ilmotetaan olleen noin 90,000 ja tuloja $1,600,000. Virallisesti ilmotettiin Carpentierin painaneen 172 ja Dempseyn 188 naulaa.

Latvia tsaarismin tiellä

RIIKA, heinäk. 5 p. — Latvian poliittinen tilanne on viime kuukausien aikana käynyt äärimmäisen kireäksi. Taloudellisen lakkojakson jälkeen, mitkä lakot johtuivat alhaisesta valutasta ja sen nojalla aikaansaadusta hintainnoususta, ja mitkä päättyivät osittain työläisten voitolla, ryhtyi vanhoillinen, taantumuksellisiin talonpoikiin nojautuva hallitus kiristystoimiin työläisiä vastaan. Riikassa ja Libaussa on vangittu monta ammattiyhdistystä. Lisäksi on hallitus vaatinut perustavalta kokoukselta eräiden sosialististen perustavan kokouksen jäsenten koskemattomuuden lakkauttamista, muiden muassa sosialistipuolueen äänenkanntajan päätoimittajan K. Eliaksen, puoluesihteeri Bruno Kalinin, puolueen vasemman siiven johtajan W. Dermannin y. m.

Toiselta puolelta ei työväki suinkaan anna peloittaa itseään. Parhaana todistuksena siitä ovat äsken suoritettujen kunnallisvaalien tulokset. Kaikkialla ovat sosialistit saavuttaneet enemmistöjä. Vapunpäivän vietto osoitti niinikään, että työläiset seuraavat sosialistisia lippuja. Maassa toimeenpantuihin mielenosoituksiin otti osaa 85,000 työläistä, mikä Latviaan nähden on varsin kunnioitettava määrä. Erikoisen merkillepantavaa on, että näihin mielenosoituksiin ottivat myös maatyöläiset ja pikkutalonpojat vilkkaasti osaa.